

Avalent>Teie õigused>Süüdistatavad (kriminaalmenetlused)

Süüdistatavad (kriminaalmenetlused)

Saksamaa

Nendel teabelehtedel selgitatakse, mis juhtub siis, kui teid kahtlustatakse kuriteo toimepanemises.

Teabe saamiseks liiklusnõuete rikkumiste kohta, mis on karistatavad üksnes rahatrahviga, vaadake [teabelehte nr 6](#).

Kui te olete kuriteo ohvriks langenud, leiage üksikasjalikke selgitusi oma õiguste kohta [siit](#).

Lühiülevaade kriminaalmenetlusest

See osa sisaldab lühiülevaadet kriminaalmenetluse etappidest.

Kriminaalmenetlus koosneb kolmest etapist: eeluurimine, vahemenetlus ja põhi- ehk kohtumenetlus (sealhulgas apellatsioonid ja jõustamine).

Eeluurimine: süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavad asutused (prokuratuur või politsei) algatavad teie vastu uurimise, kui teid kahtlustatakse kuriteo toimepanemises. Eeluurimise eesmärk on teha kindlaks, kas teie vastu esitatud kahtlustustel on alust. Eeluurimine võib hõlmata erinevaid toiminguid, sealhulgas teie kodu läbiotsimist. Kui eeluurimine on lõpule viidud, siis otsustab prokurör, kas lõpetada menetlus kahtlustuste aluse puudumise tõttu või esitada teie vastu süüdistus.

Vahemenetlus: selle menetlusetapi eesmärk on anda kohtule võimalus hinnata süüdistust ja otsustada, kas jätkata menetlust või mitte. Kui kohus leiab, et süüdimõistmiseks on tõenäoliselt piisavalt tõendeid, algatab ta põhimenetluse.

Põhimenetlus (kohtumenetlus): selles etapis valmistab kohus ette kohtumenetluse ja viib selle läbi. Kohus kontrollib süüdistust suulise menetluse käigus, kasutades olemasolevaid tõendeid (tunnistajad, dokumendid jne). Samuti antakse teile võimalus esitada kohtule oma versioon sündmustest ja märkused esitatud väidete kohta. Kui süüdistus leiab kinnitust, mõistetakse teid süüdi. Vastasel korral mõistetakse teid õigeks. Te võite esitada kohtuotsuse peale apellatsiooni teatava tähtaja jooksul. Apellatsioonimenetluses korratakse põhimenetlust kõrgema astme kohtus. Läbivaatuskaebuste korral kontrollitakse ainult kohtuotsuse õiguspärasust.

Selleks on olemas erinevad võimalused: Peamised võimalused on [lihtmenetlus](#), [menetluse peatamine](#) ja [kiirmenetlus](#).

Üksikasjalikumate teavete kriminaalmenetluse eri etappide ja teie õiguste kohta leiage teabelehtedelt. See teave ei asenda õiguslast nõu ning selle eesmärk on vaid anda juhiseid.

Euroopa Komisjoni roll

Euroopa Komisjonil ei ole liikmesriikide kriminaalmenetluses mingit osa ning komisjon ei saa teid kaebuste korral aidata.

Vajaliku teabe saamiseks klõpsake alltoodud linkidel.

1. Selgitused

2. Õiguslase nõu saamine

3. Minu õigused eeluurimise ajal

Ülekuulamine

Isiku kindlakstegemine / isiku läbivaatus

Läbiotsimine/konfiskeerimine/pealtkuulamine

Vahistamine

Eelvangistus

Süüdistuse esitamine

4. Minu õigused kohtumenetluse ajal

5. Minu õigused pärast seda, kui kohus on langetanud otsuse

6. Liiklusnõuete rikkumised ja väiksemad õigusrikkumised

Seonduvad lingid

Kriminaalmenetluse seadustik (inglise keeles)

Viimati uuendatud: 30/08/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [de](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

1. Selgitused

[Menetluse peatamine \(1\)](#)

[Lihtmenetlus \(2\)](#)

[Kiirmenetlus \(3\)](#)

[Ametlik kaitsja \(4\)](#)

[Teave uurimise/süüdistuste/süüdimõistmise kohta \(5\)](#)

[Apellatsiooni esitamine eeluurimise ajal \(6\)](#)

Menetluse peatamine (1)

Menetluse võib iga ajal peatada. Seda võib teha kas prokurör või pärast kohtumenetluse algust kohus. Menetluse peatamiseks on erinevaid võimalusi.

Peamised kasutatavad võimalused on järgmised:

Menetluse võib peatada ajutiselt, näiteks juhul, kui te ei viibi kohal pikema aja jooksul. Menetluse võib peatada ka siis, kui uurimisega ei ole võimalik koguda piisavalt tõendeid süüdistuse esitamiseks. Prokurör võib siiski menetlust igal ajal uuesti alustada (enne seaduses sätestatud tähtaegade möödumist), näiteks juhul, kui saadakse uusi tõendeid.

Menetluse võib ka lõpetada. Seda võib teha väärtegade puhul, kui süü ei ole suur ja puudub avalik menetlushuvi. Menetluse võib peatada ka juhul, kui on täidetud teatavad tingimused, näiteks kui te maksate ära rahatrahvi või täidate korralduse, näiteks osalete liiklusohutuse kursusel.

Lihlmenetlus (2)

Väiksemate õigusrikkumiste puhul võib prokurör eeluurimise lõpus taotleda kohtult kirjalikult süüdistuse esitamise asemel lihtmenetluse kohaldamist. Lihlmenetluse korras võib süüdimõistva otsuse teha, kui kohus leiab, et asjas on kogutud piisavalt tõendeid. Lihlmenetluse otsuses esitatakse lühikokkuvõtte õigusrikkumisest ja määratakse konkreetne karistus. Kui te apellatsiooni ei esita, jõustub see lõpliku kohtuotsusena.

Lihlmenetluse otsusel on piiratud õiguslikud tagajärjed. Tavaliselt on karistuseks rahatravh. Samuti võib karistuseks olla juhtimisõiguse äravõtmine. Kui teil on kaitsja, võidakse teile samuti määrata kuni üheaastane vabadusekaotus katseajaga.

Kui te esitate apellatsiooni, siis on teil kaks võimalust:

Rahatravhi korral võite vaidlustada üksnes rahatravhi arutamisel kasutatud päevamäärade suuruse. Kui te saavutate prokuröriga kokkuleppe, võib kohus langetada otsuse kirjalikult ilma asja kohtuliku arutamiseta.

Kui te apellatsiooni ei piiritle, saadetakse asi kohtusse. Te ei pea isiklikult kohale ilmuma. Teid võib esindada advokaat. Ka tunnistajad ei pea isiklikult kohale ilmuma. Teie nõusolekul võidakse ette lugeda tunnistajate ülekuulamise protokollid, kui te viibite kohtuistungil.

Lõpus langetab kohus otsuse. Kohus ei pea määrama sama karistust, mis määrati lihtmenetluse korras. Ta võib määrata rangema karistuse seaduses ette nähtud karistusmäärade piires.

Kiirmenetlus (3)

Üheselt mõistetavatel juhtudel, kui on kogutud kindlad tõendid, võib prokurör taotleda kohtult ka kiirmenetluse kohaldamist. Seda tehakse tavaliselt näiteks siis, kui te ei ela Saksamaal, ning kui on piisavalt alust arvata, et te ei saa ilmuda kohtusse hilisemaks kohtuistungiks.

Kui prokurör sellise taotluse esitab, toimub kohtumõistmine teie üle kas koheselt või lühikese aja jooksul. Sellisel juhul ei ole kohtumenetluse alustamiseks vaja otsust, nagu süüdistuse esitamise puhul. Kiirmenetluse korral jäetakse vahemenetlus vahele.

Kiirmenetluse puhul võidakse tagasi lükata taotlused koguda tõendeid lihtsustatud tingimustel.

Samuti on piiratud karistusmäärade kohaldamine. Kohus võib määrata ainult rahatravhi või kuni üheaastase vanglakaristuse. Samuti võidakse tühistada teie juhtimisõigus.

Ametlik kaitsja (4)

Kui teid kahtlustatakse kuriteo toimepanemises, kui eeldatav karistus suurem kui üheaastane vangistus, kui teid hoitakse eelvangistuses või kui te ei saa end muudel põhjustel ise kaitsta, on kohus kohustatud määrama teile kaitsja, kui teil kaitsjat veel ei ole. [Kiirmenetluse](#) korral määratakse teile ametlik kaitsja, kui eeldatav karistus on rohkem kui kuus kuud. Kohustus määrata ametlik kaitsja ei sõltu teie rahalisest seisust.

Kohus otsustab, milline kaitseadvokaat määrata. Kohus peab siiski laskma teil valida oma kaitseadvokaadi ja edastada tema nimi kohtule. Kui te oma advokaati ei vali, teeb seda teie eest kohus.

Ametlikku kaitsjat saab vahetada ainult erandjuhul. Te võite määrata ka teise advokaadi, kelle te ise olete valinud. Sellisel juhul astub ametlik kaitsja tagasi.

Kui te valite oma advokaadi, peate kulud ise tasuma, välja arvatud juhul, kui teid mõistetakse õigeks – sellisel juhul peab maksma riik.

Teave uurimise/süüdistuste/süüdimõistmise kohta (5)

Millist teavet hoitakse?

Politsei hoiab oma andmebaasis uurimise ajal kogutud teavet.

Prokuratuur säilitab samuti andmeid uurimise ajal ja pärast seda. Uurimise ajal kogutud teavet hoitakse ka prokuratuuri riiklikus keskkregistris. Õigusaktides on kindlaks määratud konkreetsed tähtajad, pärast mida tuleb teave kustutada.

Kriminaalkaristuste andmeid hoitakse [keskses föderaalises karistusregistris](#). Teil ei ole andmete säilitamise küsimuses sõnaõigust. Süüdimõistvad kohtuotsused kustutatakse pärast kindlaksmääratud tähtaja möödumist, kui uusi süüdimõistvaid kohtuotsuseid ei ole lisandunud. See tähtaeg sõltub karistusest.

Milliseid andmeid võetakse kriminaalmenetluses arvesse ja millal?

Politsei ja prokurör võivad kasutada oma andmebaasides sisalduvaid andmeid igal ajal. Teil ei ole juurdepääsu [kesksele föderaalsetele karistusregistrile](#).

Põhimenetlust ette valmistades taotleb kohus karistusregistri andmete väljavõtte.

Kas eeluurimise andmetel on mingi osa?

Kui on andmeid varasematest uurimistest, peab prokurör neid arvesse võtma, kui ta kontrollib näiteks võimalust menetlus kriminaalmenetluse seadustiku artiklite 153 ja 153a alusel peatada.

Kas need andmed mängivad rolli karistuse määramisel?

Õigusaktide kohaselt on põhimenetluse ajal lubatud arvesse võtta keskkregistrisse kantud varasemaid karistusi. Kui varasemad süüdimõistmised on kindlaks tehtud, võib neil olla negatiivne mõju määratavale karistusele. Neid andmeid, mida hoiab ainult kas prokurör või politsei, ei või karistuse määramisel arvesse võtta.

Kuidas saan ma teada, millist teavet minu kohta säilitatakse, ning mida saan ma sellega seoses ette võtta?

Te saate teada, millist teavet teie kohta säilitatakse, kui esitate vastava taotluse sellele ametkonnale, kes andmed salvestas.

Te võite taotleda andmed salvestanud ametkonnalt andmete kustutamist. Kui nad sellest keelduvad, võite lasta kohtul selle otsuse läbi vaadata.

Lisateave

Lisateavet keskse karistusregistri kohta leiate [keskset föderaalset karistusregistrit käsitlevalt veebisaidilt](#). Andmete säilitamine prokuröri poolt on reguleeritud kriminaalmenetluse seadustiku artikliga 483 ja sellele järgnevate artiklitega. Keskset karistusregistrit käsitletakse [kriminaalmenetluse seadustiku](#) artikli 492 lõikes 1. Täpsustavad andmed on esitatud [määruses](#), millega reguleeritakse politseiandmete säilitamist vastavalt [seadusele, mis käsitleb föderaalset kriminaalpolitsei ametit](#), ja liidumaade erinevates politseivaldkonna õigusaktides.

Apellatsiooni esitamine eeluurimise ajal (6)

Teil on õigus esitada apellatsioon eeluurimistoimingute peale. Te võite esitada politseikaebuse või apellatsiooni küsimuse arutamiseks kohtus.

Te võite esitada apellatsiooni kohtuotsuse peale.

Kui politsei või prokurör on võtnud meetmeid ilma määruseta, võite esitada kohtule taotluse selle õiguspärasuse tagasiulatuvaks kontrollimiseks. Kui teil on vastuväiteid konfiskeerimise suhtes, siis esitatakse see automaatselt kohtule arutamiseks, ilma et te peaksite selle kohta taotlust esitama.

Viiemati uuendatud: 30/08/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [de](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

2. Õiguslase nõu saamine

Kui te olete kaasatud mingil viisil kriminaalmenetlusse, võib sõltumatu õiguslase nõu saamine teile kasuks tulla. Nendelt teabelehtedelt leiate teavet selle kohta, millal ja millistel tingimustel on teil õigus olla esindatud advokaadi poolt. Teile selgitatakse, kuidas leida advokaat ja kuidas talle tasuda, kui te ei saa seda endale lubada.

Kuidas leida advokaat

Kui te saate teada, et teie suhtes on alustatud eeluurimist, võite otsida kriminaalasjadele spetsialiseerunud advokaati interneti teel. Kõigil Saksamaal registreeritud advokaatidel on õigus toimida kaitsjana. Kui vajadus on kiireloomuline ning teid ähvardab vahistamine või teie ruumide läbiotsimine, võite leida kaitsja ööpäevaringselt [kriminaalõiguse advokaatide infoliini](#) kaudu. Kui teil on vaja konkreetse keeleoskusega või kindlas asukohas tegutsevat advokaati, võite pöörduda [kriminaalõiguse advokaatide infoliini](#) poole. See on Saksamaa juristide assotsiatsiooni (*Deutsches Anwaltverein*) kriminaalõiguse osakonna veebisait. Samuti võite otsida üles piirkondliku advokatuuri. Alates 1. jaanuarist 2010 on olemas piirkondlikud nimekirjad advokaatidest, kes tegutsevad [kohtu määratud kaitsjatena](#). Teavet selle kohta, kust neid nimekirju saada ja kuidas neid kasutada, leiate kohalikust advokatuurist (sealhulgas [siit](#)).

Kui teid on kinni peetud või te olete [eelvangistus](#)es, siis ei ole teil juurdepääsu sellele teabele. Politsei on kohustatud andma teile advokaatide nimekirja või telefoninumbrite loetelu, kui te seda taotlete. Ka politsei teab [infoliinide](#) numbreid. Kui politsei ei võimalda teil advokaadiga ühendust võtta, peate sellest kohtule teada andma kohe, kui teid sinna viiakse. Ka kohtutel on nimekirjad advokaatidest, kes on valmis toimima [kohtu määratud kaitsjatena](#).

Kes tasub õiguslase nõu eest?

Kui teid mõistetakse õigeks, **peab** riik tasuma advokaadi kulud. Kui menetlus [peatatakse](#) eeluurimise etapis või kui teid mõistetakse süüdi, peate advokaadi kulud tasuma teie.

Isegi juhul, kui teie sissetulek on väike või teil ei ole sissetulekut, puudub teil põhiõigus saada riigilt rahalist toetust kriminaalmenetluse raames. Te võite üksnes taotleda abi õiguslase nõu saamiseks oma jaoskonnakohtult (*Amtsgericht*). Vt [õiguslane nõu](#).

Ametlikud (kohtu määratud) kaitsjad on erandiks sellest reeglist. Vt [kohtu määratud kaitsjad](#). Algselt tasub advokaadile riik, kuid ametlikule kaitsjale seadusega ette nähtud tasud on väiksemad advokaadi tavatasudest. Kui teid mõistetakse süüdi, peate veendumata, et ametliku kaitsja tasude eest esitatakse teile menetluse lõpus arve. Kui teid mõistetakse süüdi, peate hüvitama riigile õiguskulud ning lisaks peate juhul, kui te olete maksejõuline, tasuma advokaadile summa, mida ta oleks saanud, kui teda ei oleks määratud ametlikuks kaitsjaks.

Viimati uuendatud: 30/08/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [de](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

3 - Minu õigused kohtueelse uurimise ajal

Sellel teabelehel käsitletakse uurimismenetlust, mille alguses toimetavad süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavad asutused eeluurimist ning mille lõpus koostab prokurör süüdistuse või peatab menetluse.

Millised on eeluurimise etapid?

Süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavad asutused (kelleks võib olla kas prokuratuur või politsei) algatavad teie vastu uurimise, kui teid kahtlustatakse õigusrikkumises. Uurimise eesmärk on teha kindlaks, kas teie kahtlustamiseks on alust. Nimetatud asutused peavad samuti tegema kindlaks mis tahes leevendavad asjaolud. Kui prokurör leiab, et teie kahtlustamiseks on alust, esitab ta teile süüdistuse (või taotleb [lihtmenetluse](#) kohaldamist).

Politsei ja prokuratuur võivad toimetada erinevat liiki uurimistoiminguid. Millised need toimingud on ja millal neid toimetatakse, sõltub menetletavast asjast. Näiteks võidakse teid vahistada vahetult pärast õigusrikkumise toimepanemist. [Vahistamisele](#) võib järgneda [eelvangistus](#).

Te võite isegi tagasiulatuvalt esitada kohtule apellatsiooni mis tahes uurimistoimingu peale, mis kahjustas teie kohtuasja.

Samuti võivad süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavad asutused otsida teavet teie suhtes toimetatud varasemate uurimiste ja teie varasemate süüdimõistmistega kohta. Täpsemat teavet selle kohta leiate [siit](#).

Minu õigused uurimise ajal

Teil on õigus advokaadile kogu uurimismenetluse jooksul. Täiendavat teavet advokaadi leidmise ja sellega seonduvate kulude kohta leiate [siit](#). Kui te ei räägi saksa keelt, võite taotleda tõlgi abi oma kaitsjaga kohtumiseks.

Teil ei ole õigust tutvuda toimikuga. Teile võidakse siiski avaldada dokumentide väljavõtteid, kui see ei kahjusta uurimise huve või kolmandate isikute õigusi. Kui uurimine on lõpule viidud, antakse teie kaitsjale juurdepääs dokumentidele. Enne seda antakse juurdepääs üksnes siis, kui see ei ohusta uurimist.

Kui teie vastu toimetatakse mis tahes järgnevat uurimistoiminguid, siis teavet oma õiguste kohta seoses nende toimingutega leiate järgmistest osadest:

Ülekuulamine (1)

Isiku kindlakstegemine / isiku läbivaatus (2)

Läbiotsimine/konfiskeerimine/pealtkuulamine (3)

Vahistamine (4)

Eelvangistus (5)

Süüdistuse esitamine (6)

Kuidas mõjutab uurimist/uurimismenetlust asjaolu, et ma olen välisriigi kodanik?

Üldjuhul on teil õigus eeluurimismenetluse ajal Saksamaalt lahkuda. Te ei tohi Saksamaalt lahkuda, kui teid vahistati [vahistamismääruse](#) alusel või kui teid on kautsjoni vastu vabastatud tingimusel, et te ei tohi kohtu loata oma elukohast lahkuda.

Kui te teate, et teie suhtes on algatatud uurimine, peaksite te tagama, et prokurör ja kohus saavad teiega ühendust võtta.

Te võite uurimise ajal alati võtta ühendust oma riigi konsulaadiga.

Ülekuulamine (1)

Kuid teid kahtlustatakse õigusrikkumises, kuulavad politsei ja prokurör teid üle ja küsitlevad teid seoses süüdistusega. Mõnel juhul – kui prokurör seda soovib – võib teid üle kuulata ka kohtunik.

Mida ma peaksin tegema, kui mind on kutsutud ülekuulamisele?

Kui prokurör või kohus on kutsunud teid ülekuulamisele, peate te kohale ilmuma. Kui te kutsele ei vasta, võidakse teie suhtes kohaldada sundtoomist. Te ei pea kohale minema, kui teid kutsub ülekuulamisele politsei.

Mida mulle enne ülekuulamist räägitakse?

Enne ülekuulamist öeldakse teile, millises õigusrikkumises teid süüdistatakse ning millist õigusnormi te olete arvatavasti rikkunud. Teile tuleks samuti öelda, et teil on õigus vaikida ning et te võite enne ülekuulamist pidada nõu advokaadiga ja taotleda mis tahes süüst vabastavate tõendite esitamist.

Kas mul on võimalik kasutada tõlki, kui ma ei räägi menetluse keelt?

Kui teie saksa keele oskus ei ole piisavalt hea, võimaldatakse teil kasutada tõlki. See on teile tasuta. Tõlk viibib kogu ülekuulamise juures ning tõlgib suuliselt teile esitatud küsimused, teie vastused ja ülekuulamise kirjaliku protokollid.

Kas ma võin rääkida advokaadiga?

Kahtlustatavana võite rääkida [kaitseadvokaadiga](#) eraviisiliselt või tõlgi vahendusel. Kui teid kuulab üle prokurör või kohtunik, võib teie kaitsja juures viibida, kuid politseiülekuulamise ajal teil see õigus puudub.

Kas mind kuulatakse üle? Kas ma peaksin teavet andma?

Enne uurimise lõppu peab politsei või prokurör teid üle kuulama, kui menetlust ei ole peatatud. Kui asi on lihtne, võidakse teid kuulata üle kirjalikult. Kuid isegi (kirjaliku) ülekuulamise puhul peate te esitama oma isikuandmed. Nendeks on teie eesnimed, perekonnanimi, sünnijärgne nimi, sünniaeg ja -koht, perekonnaseis, töökoht, aadress ja rahvus.

Teil puudub siiski kohustus kommenteerida süüdistust või teha avaldusi asja kohta. Mida ja kui palju te ütlete, sõltub teist ning sellest, mida on soovitanud teie advokaat, kui teil viimane olemas on.

Mis juhtub, kui ma ütlen midagi, mis kahjustab minu asja?

Kõik, mida te ütlete ülekuulamise ajal, salvestatakse või pannakse kirja. Kui te ütlete midagi, mis kahjustab teie asja, saab sellest teada ka kohus, kes arutab asja pärast seda, kui teile on esitatud süüdistus. Kohus võib otsuse tegemisel võtta arvesse kõike teie poolt varem öeldut isegi juhul, kui te kohtus vaikite või kui te soovite hiljem oma ütlused tagasi võtta.

Kas mulle öeldakse ülekuulamise ajal, millises järgus on uurimine?

Prokurör otsustab, kas anda teile teavet uurimise seisu kohta. Kuid prokurör ei tohi teile anda eksitavat teavet.

Milliseid meetodeid ei tohi kasutada?

Teid ei tohi ülekuulamise ajal väärkoheldada ega muul moel füüsiliselt mõjutada. Keegi ei tohi teid ähvardada ega lubada teile midagi, mis ei ole seadusega lubatud. Mis tahes ütlusi, mida te nelend tingimustel annate, ei saa arvesse võtta ka isegi teie nõusolekul.

Lisateave

Kahtlustatavate ülekuulamise suhtes kohaldatavad eeskirjad on sätestatud [kriminaalmenetluse seadustiku](#) artiklites 136, 136a ja 163a.

Isiku kindlakstegemine / isiku läbivaatus / vereproovid jne (2)

Üksikasjalikku teavet oma õiguste kohta seoses nende meetmetega leiate [siit](#).

Mida hõlmab isiku kindlakstegemise menetlus? Millal seda läbi viiakse?

Isiku kindlakstegemise eesmärk on võimaldada selgitada välja teie süü või süütus mis tahes järgnevates kriminaalmenetlustes. Selleks võidakse teid pildistada, võtta teie sõrme- või peopesajäljed või panna kirja kõik eritunnused, näiteks tätoveeringud.

Kohtud, prokurör või politsei võivad algatada isiku kindlakstegemise menetluse. Menetlust toimetab üldjuhul politsei.

Isiku kindlakstegemise menetluse võib läbi viia sunniviisiliselt. See tähendab, et politsei või teid näiteks sõrmejälgede võtmiseks kinni hoida ja füüsiliselt teie käsivart ja sõrmi sirgu hoida.

Kas isiku kindlakstegemise menetlust võib läbi viia juhul, kui see ei ole vajalik (nt kui on selge, et mina olen õigusrikkumise toimepanija)?

Isiku kindlakstegemise menetluse võib läbi viia ka tulevase kriminaalmenetlusi silmas pidades; teisisõnu, isiku kindlakstegemise menetlust ei pruugi olla vaja käimasoleva menetluse jaoks, kuid seda võib olla vaja muude tulevaste menetluste jaoks teie identifitseerimisandmete ettevalmistamiseks. See tähendab, et peab olema alus arvata, et te võite olla ka tulevaste kriminaalmenetluste subjekt.

Kas isiku läbivaatus on lubatud?

Isiku läbivaatuseks võib korralduse anda eesmärgiga teha kindlaks asjaolud, mis on kriminaalmenetluse jaoks olulised.

Politsei toimetatava lihtsa läbivaatuse korral uuritakse teid läbi, et teha kindlaks, kas teie kehaõõnsustes on võõrkehi. Kui selline läbivaatus valmistab teie jaoks piinlikkust, võib selle läbi viia teiega samast soost isik või arst. Enne läbivaatust tuleb teid teavitada sellest, et läbivaatuse juures võib viibida isik, keda te usaldate, ning et teil on õigus valida, millisest soost isik teid vajaduse korral läbi vaatab. Te peate sellise läbivaatuse välja kannatama, kuid keegi ei saa teid sundida selles aktiivselt osalema.

Kas minult võidakse võtta vereproove, muid kehavedelikke või DNA-proove (nt juukse- või sõlgeproove)?

Vere- ja muid proove võib võtta näiteks selleks, et kontrollida alkoholisaldust teie veres või et võrrelda teie DNA-d kuriteopaigalt leitud DNAGA. Neid proove võib võtta ainult arst, mitte politsei. Kui neid proove kriminaalmenetluses enam vaja ei ole, tuleb need hävitada. Kuid teie DNA-profiili võib failis säilitada, kui on alust arvata, et tulevikus võidakse teie vastu algatada menetlus raskes kuriteos.

Kui te isiku läbivaatuse või DNA-proovi võtmisega ei nõustu, annab kohus selleks määruse. Otsese ohu korral, s.t kui tegemist on kiireloomulise asjaga, on prokuröri ja politseiil õigus seda teha. Proovid võidakse võtta ka sunniviisiliselt.

Lisateave

Isiku kindlakstegemise menetlus on reguleeritud kriminaalmenetluse seadustiku artikliga 81b, isiku läbivaatus ja vereproovide võtmine artiklitega 81a ja 81d ning DNA-proovid artiklitega 81e, 81f ja 81g.

Läbiotsimine / konfiskeerimine / pealtkuulamine (3)

Üksikasjalikku teavet oma õiguste kohta seoses nende meetmetega leiate [siit](#).

Kas minu kodu, kontor, auto jne võidakse läbi otsida?

Kui teid kahtlustatakse kuriteo toimepanemises, võivad prokurör ja politsei teie kodu ja muud ruumid, sealhulgas teie auto läbi otsida, kui nad loodavad leida seal tõendeid või kui neil on vaja teid vahistada.

Läbiotsimismääruse peab tegema kohus. Ainult otsese ohu korral, s.t kui tegemist on kiireloomulise asjaga, on läbiotsimismäärus lubatud teha prokuröri või politseiil.

Te võite läbiotsimise juures viibida. Samuti võib läbiotsimise juures viibida teie kaitseadvokaat. Kui kohtunikul või prokuröriil ei ole võimalik läbiotsimise juures viibida, tuleb menetlustoimingusse võimaluse korral kaasata kaks kohaliku omavalitsuse ametnikku (*Gemeindebeamte*). Te ei pea siiski nende kohalolekut nõudma. Kui läbiotsimine on lõppenud, tuleb teile teie nõudmisel esitada dokument, milles kirjeldatakse läbiotsimise põhjuseid ja õigusrikkumist, milles teid süüdistatakse.

Kas minu vara võidakse konfiskeerida?

Süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavad asutused võivad võtta teile kuuluvaid esemeid, kui neil on kaalu tõenditena. Kui te neid vabatahtlikult üle ei anna, võidakse need konfiskeerida. Vara konfiskeerimiseks peab olema kohtu määrus. Ainult otsese ohu korral, s.t kui tegemist on kiireloomulise asjaga, võib sellise määruse teha prokurör või politsei. Te võite taotleda kohtumäärust igal ajal, isegi pärast läbiotsimise lõppu.

Kui läbiotsimise käigus on esemeid võetud või konfiskeeritud, on teil õigus saada taotluse korral nende esemete loetelu.

Kas minult võidakse juhiluba ära võtta?

Ainult kohus võib teie juhiloo täielikult tühistada, kui on põhjendatud alust arvata, et liiklusnõuete rikkumisega seoses määratud karistuse raames tühistaks ta selle niikuinii. Seda meedet kohaldatakse tavaliselt juhul, kui te olete pannud toime liiklusnõuete rikkumise, mis näitas, et te ei sobi sõidukit juhtima. Teie juhtimisõiguse ajutine äravõtmine kohtu poolt on kinnituseks teie juhiloo konfiskeerimisest. Otsese ohu korral võib politsei või prokurör teie juhiloo konfiskeerida, kui teie juhtimisõiguse tühistamiseks on kiireloomulisi põhjuseid.

Kas pealtkuulamine on lubatud?

Igat liiki suhtlust (nt telefonikõned) või teie kodus toimuvaid vestlusi võib pealt kuulata ja salvestada rangetel õiguslikel tingimustel, kuid peab olema raske või väga raske kuriteo kahtlus. Mõlema meetme jaoks on vaja kohtu määrust. Pealtkuulamiseks võib korralduse teha ka prokurör otsese ohu või asja kiireloomulisuse korral. Teid tuleb hiljem teavitada tehtud pealtkuulamistoimingutest.

Lisateave

Läbiotsimine ja konfiskeerimine on reguleeritud [kriminaalmenetluse seadustiku](#) artiklitega 102 jj ja 94 jj, juhtimisõiguse ajutine peatamine (juhiloo konfiskeerimine) on reguleeritud artikliga 111a ning ülekuulamine artiklitega 100a jj.

Vahistamine (4)

Prokurör ja politsei võivad teid vahi alla võtta, kui teid seostatakse kuriteopaigaga või kui teid on süüdi mõistetud ja on alust arvata, et te võite püüda põgeneda. Prokurör võib teid vahi alla võtta ka juhul, kui on täidetud tingimused, mis on vajalikud vahistamismääruse tegemiseks otsese ohu või asja kiireloomulisuse korral. See oleks õigustatud näiteks juhul, kui on põhjendatud alust kahtlustada teid kuriteos ning on konkreetsed alused [vahistamiseks](#). Kui teid vahistatakse, siis võib määrus juba olla tehtud või prokurör võib olla seda taotlenud ja oodatakse, kuni kohtunik määruse teeb. Kinnipidamist kaalutakse ka siis, kui on vaja toimetada eraldi uurimistoimingud, näiteks [ülekuulamine](#) või [isiku läbivaatus](#).

Kas mulle öeldakse, miks mind on kinni peetud?

Teile öeldakse alati kinnipidamise põhjus. Kui on tehtud määrus, tuleb see teile anda teie kinnipidamisel.

Kui kaua võib mind kinni pidada?

Kui te olete kinni peetud tehtud või taotletud vahistamismääruse alusel, kohaldatakse teie kinnipidamise suhtes [ajapiiranguid](#).

Kui teid on kinni peetud küsitlemiseks, tuleb see läbi viia kohe ning teid tuleb pärast seda vabastada. Ajapiirang sõltub igast konkreetses juhtumist. Igal juhul ei tohi teid kinni pidada kauem kui kinnipidamisele järgneva päeva lõpuni.

Kui teid on kinni peetud ning selgub, et teile on varem määratud vabaduskaotuslik karistus, mida te ei ole veel kandnud, võidakse teid kinnipidamise lõpus vahistada.

Kas ma võin kellegagi ühendust võtta?

Kinnipeetuna on teil õigus igal ajal taotleda enda valitud kaitsjat. Te võite teavitada oma pereliiget või usaldusalust, kui see ei kahjusta uurimise eesmärki. Te võite samuti paluda oma riigi konsulaadi teavitamist.

Kas ma võin vajaduse korral kohtuda arstiga?

Te võite paluda, et teid vaataks läbi teie valitud arst.

Mis on Euroopa vahistamismäärus ja mida ma saan selle vastu ette võtta?

Euroopa vahistamismääruse eesmärk on kinni pidada ja anda üle isik, keda otsitakse ELis kohtumõistmise või vanglakaristuse või muu vabaduskaotusliku karistuse jõustamise eesmärgil. Kui teie kohta on tehtud Euroopa vahistamismäärus, võib teid kinni pidada mis tahes liikmesriigis ning teid võib anda üle määruse teinud liikmesriigile.

Kui teid on Saksamaal Euroopa vahistamismääruse alusel kinni peetud, viiakse teid esmalt kohalikkude Saksamaa kohtusse, kus te saate esitada apellatsiooni võimaliku väljasaatmise vastu. Selle kohta langetab otsuse apellatsioonikohus.

Teil on õigus õigusesindajale menetluse igas etapis.

Kui te väljasaatmisega nõustute, saadetakse teid kohe riigist välja (lihtsustatud väljasaatmismenetlus). Teid teavitatakse ka sellest, kui teil ei võimaldata nn erireegli kasutamist. Kui te seda teete, võidakse teie üle kohut mõista muu menetluse alusel, mis ei ole hõlmatud Euroopa vahistamismäärusega. Kui te olete lihtsustatud väljasaatmismenetlusega nõustunud ning/või loobunud nn erireegli kohaldamisest, ei saa te kokkuleppes enam taganeda.

Kui te väljasaatmisega ei nõustu, teeb apellatsioonikohus 60 päeva jooksul otsuse väljasaatmise õiguspärasuse kohta. Apellatsiooniõigus puudub.

Täiendavat teavet leiate [siit](#) ja [siit](#).

Eelvangistus (5)

Millal tuleb mulle teatada vahistamismäärusest?

Kui teid on vahistamismääruse alusel kinni peetud, tuleb see teile anda [vahistamise](#) ajal. Kui teie suhtes kohaldatakse ajutist vahistamist, peate ilmuma kohtusse hiljemalt vahistamise päeval. Kui kohus teeb seejärel vahistamismääruse, teeb ta selle teile teatavaks. Kui kohus vahistamismäärust ei tee, lastakse teid vabaks.

Millal võib minu suhtes kohaldada eelvangistust?

Teie suhtes võidakse kohaldada eelvangistust, kui on põhjendatud alust teid kahtlustada ning on põhjused teid kinni pidada. Nende põhjuste hulka võivad kuuluda rasked kuriteod, põgenemine, põgenemisoht, korruva õigusrikkumise toimepanemise oht, õigusrikkumise uurimisest kõrvalehoidumise oht (näiteks tõendite hävitamise või tunnistajate mõjutamisega). Teid võidakse käsitleda kui tõenäoliselt põgenevat isikut, kui teil ei ole alalist elukohta, püsivat töökohta või tihedat sotsiaalvõrgustikku.

Mida saan ma eelvangistusmääruse suhtes ette võtta?

Te võite esitada eelvangistusmääruse peale apellatsiooni järgmise astme kohtule. Samuti võite esitada apellatsiooni asemel läbivaatamisaotluse (*Haftprüfung*). Sellist läbivaatamist teostab määruse teinud kohus. Kuid kui te esitate läbivaatamisaotluse, siis ei saa te apellatsiooni esitada.

Kui kaua tuleb mind eelvangistuses hoida?

Teid võib eelvangistuses hoida kuni kriminaalmenetluse lõpuni. See võib lõppeda varem, kui määrus tühistatakse või kui teid vabastatakse kautsjoni vastu.

Kui teid vabastatakse kautsjoni vastu, võidakse teilt nõuda rahasumma jätmist tagatiseks või korrapärast politseisse ilmumist.

Teid võidakse eelvangistuses hoida üle kuue kuu ainult konkreetsel tingimustel, mille peavad kindlaks määrama prokurör ja kohus *ex officio* (s.t kui on erilisi raskusi, uurimine on erakordselt laiapõhjaline või kui on muid olulisi põhjuseid).

Mida mulle minu vahi all hoidmise kohta öeldakse?

Kui teid vahistatakse, tuleb teid teile mõistetavas keeles teavitada, et:

te peate kohtu ette ilmuma kas kohe või hiljemalt ühe päeva jooksul vahistamisest;

teil on õigus väljendada oma seisukohta seoses süüdistusega või asja kohta mitte midagi öelda;

teil on õigus esitada tõendeid, mis teid süüst vabastavad, ning te võite asja kohta vaikida;

te võite igal ajal konsulteerida enda valitud advokaadiga, seda isegi enne vahi alla võtmist;

teil on õigus lasta end enda valitud arstil läbi vaadata ning

te võite teavitada sugulast või mõnda teist isikut, kui see ei kahjusta uurimise eesmärki.

Teile tuleb öelda, et te võite taotleda tasuta tõlketeenust ning lasta teavitada oma riigi konsulaati, kes võib teiega sidet pidada. Peale selle tuleb teile kohtuistungil ajal teatada kõik teid süüstavad asjaolud. Teil tuleb lubada kahtlustuseks ja vahistamiseks alust andvad põhjused ümber lükata ning esitada asjaolusid enda kaitseks. Lisaks tuleb teile teatada teie õigusest vahistamine vaidlustada ja esitada selle peale apellatsioon.

Kas mul võib kinnipidamise ajal olla külalisi, kas ma võin kirju saada, kanda isiklikke rõivaid jne?

Üldjuhul lubatakse teil eelvangistuses olles kirju saada. Kuid teie suhtes võib kohaldada teatavaid piiranguid. Näiteks võidakse nõuda, et te küsiksite luba külastajate vastuvõtmiseks ja sidevahendite kasutamiseks. Võidakse kehtestada nõue teie suhtluse jälgimiseks ning mis tahes kirjade või pakkide kontrollimiseks või nõue, et te peate küsima luba selliste esemete vastuvõtmiseks külastuse ajal. Te võite nende tingimuste suhtes vastuväiteid esitada. Kuid teisest küljest puuduvad piirangud suulisele või kirjalikule suhtlusele teie ja advokaadi vahel. Eelvangistust käsitlevad õigusnormid on liidumaade lõikes erinevad.

Süüdistuse esitamine (6)

Kui teie vastu algatatud uurimine annab piisavalt alust teile süüdistuse esitamiseks, koostab prokurör süüdistusakti või taotleb [lihtmenetluse](#) korras karistuse määramist asjakohases kohtus. Kui prokurör seda ei tee, siis teid vabastatakse. Süüdistusaktis esitab prokurör kokkuvõtte sellest, milles teid süüdistatakse, milliseid õigusnorme te olete rikkunud ning millised on tõendid.

Mida see tähendab, kui kohus saadab mulle süüdistusakti?

See tähendab, et kohus otsustab vahemenetluse käigus, kas algatada teie vastu kohtumenetlus. Teile öeldakse seda süüdistusaktis. Samuti palutakse selles, et te teataksite kindlaksmääratud ajaks, kas tuleks arvesse võtta täiendavaid süüst vabastavaid tõendeid või kas teil on mingeid vastuväiteid menetluse alustamise suhtes.

Süüdistust käsitletakse erinevalt kiirmenetluse raames. Täpsemat teavet leiate [siit](#).

Mida saan ma teha, kui ma ei saa süüdistusest aru, sest ma ei räägi saksa keelt?

Kui süüdistus esitatakse teile keeles, mida te ei mõista, siis võite taotleda selle tasuta tõlkimist ja uuesti esitamist.

Mida saan ma teha, kui ma leian, et süüdistus on vale?

Kohus annab teile kindla aja, mille jooksul saate esitada põhjendused selle kohta, miks te leiate, et süüdistus on vale. Samuti võite taotleda selliste tõendite arvessevõtmist, mis teie arvates teid süüst vabastavad.

Kas kohus võib süüdistuse tagasi lükata?

Kui kohus usub, et tõenäoliselt teid süüdistuse alusel süüdi ei mõisteta (näiteks kui kohus usub, et tõendid selleks ei ole piisavad), ei saada ta asja kohtusse arutamiseks. Prokurör võib selle otsuse peale kohe apellatsiooni esitada.

Kas süüdistust saab enne kohtumenetlust muuta?

Prokurör võib süüdistuse tagasi võtta või seda muuta igal ajal enne seda, kui kohus võtab asja menetlusse. Prokurör võib samuti esitada uusi tõendeid igal ajal kogu kriminaalmenetluse kestel.

Kas mind võib süüdistada kuriteos, milles on mulle teises liikmesriigis juba süüdistus esitatud?

Kui teile on esitatud süüdistus teises liikmesriigis, siis ei ole välistatud, et teile võidakse esitada süüdistus ka Saksamaal. Teile ei saa teistkordselt süüdistust esitada, kui teid on sama õigusrikkumise eest juba süüdi mõistetud.

Kas mulle teatatakse minu vastu ütlusi andvatest tunnistajatest ja minu vastu esitatud tõenditest?

Süüdistusaktis loetleb prokurör süüdistust toetavad tõendid. Teie kaitseadvokaat saab õiguse toimikuga tutvuda hiljemalt eeluurimise lõpus ja enne teie vastu süüdistuse esitamist. Teil endal on õigus saada teavet ja üksikuid koopiaid dokumentidest.

Viimati uuendatud: 30/08/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

4. Minu õigused kohtumenetluse ajal

Prokurör saadab süüdistusakti kohtule, kes otsustab vahemenetluse käigus, kas alustada kohtumenetlust, s.t asja kohtulikku arutamist.

Kui kohus on nõus asja kohtuliku arutamisega, alustatakse põhimenetlust. See võib kesta ühest päevast mitme päevani. Samuti on võimalus käsitleda süüdistust [kiirmenetluse](#) korra kohaselt, kuid selle suhtes kehtivad teatavad reeglid.

Kuidas kohtumenetlus jätkub?

Kõigepealt teeb kohus kindlaks kõik kohalolijad (prokurörid, teie ja teie kaitsja (olemasolu korral), tunnistajad ja eksperdid). Seejärel palutakse tunnistajatel oodata väljaspool kohtusaali.

Teil palutakse esitada oma isikuandmed. Te peate ütlema kohtule oma nime, aadressi, sünnikoha, perekonnaseisu ja töökoha. Te ei pea ütlema, kui palju te teenite.

Seejärel loetakse ette süüdistus.

Teile antakse võimalus esitada oma arvamus süüdistuse kohta. Te ei pea midagi ütlema, kui te seda ei soovi. Kohus ei tohi teha mingeid järeldusi teie kahjuks lähtuvalt asjaolust, et te otsustasite vaikida. Pärast seda esitatakse tõendid, s.t kuulatakse ära tunnistajate ütlused, ekspertide arvamus ja/või loetakse ette dokumendid.

Lõpetuseks esinevad prokurör ja teie kaitsja (olemasolu korral) kokkuvõttega esitatud tõendite tulemustest ning teevad ettepaneku teie süüdi- või õigeksmõistmise kohta.

Teile jääb lõppsõna.

Seejärel langetab kohus otsuse ja esitab selle põhjendused.

Kus kohtumenetlus toimub?

Kohtumenetlus toimub samas kohas, kus prokurör süüdistuse esitas; selle kohta on erieeskirjad. Sageli toimub kohtumenetlus selle piirkonna kohtus, kus õigusrikkumine toime pandi.

See, kas menetlus toimub jaoskonnakohtus, liidumaa kohtus või liidumaa apellatsioonikohtus, sõltub karistusest, mida võib kõnealuse õigusrikkumise eest määrata. Kui eeldatav karistus on rahaträhv või kuni kaheaastane vangistus, siis langetab otsuse jaoskonnakohtus. Kui eeldatav karistus on kahe- kuni nelja-

aastane vangistus, langetab otsuse kolmeliikmeline jaoskonnakohtu kolleegium, kuhu kuuluvad üks kohtunik ja kaks kohtukaasistajat. Kui eeldatav karistus on üle nelja-aastane vangistus, langetab kohtuasjas otsuse liidumaa kohus kahest või kolmest kohtunikust ja kahest kohtukaasistujast koosneva kolleegiumina. Riikliku julgeoleku küsimusi arutab kolmest kohtunikust koosnev liidumaa apellatsioonikohus.

Kas kohtumenetlus on avalik?

Põhimenetlus on avalik. Kinniste uste taga arutatakse kohtuasja üksnes erandjuhtudel, näiteks tunnistajate kaitse eesmärgil.

Kas põhimenetluse ajal võib süüdistust muuta?

Prokuratuuri koostatud süüdistust saab muuta üksnes väga vähesel määral ja kohtu ettepanekul. Uusi süüdistuspunkte saab lisada ainult põhimenetluse ajal täiendava süüdistuse esitamisega. Kuid neid uusi süüdistuspunkte arutatakse üksnes juhul, kui teie ja kohus sellega nõus olete.

Mis juhtub, kui ma tunnistan ennast põhimenetluse ajal süüdi süüdistuse mõnes või igas punktis?

Ülestunnistus ei lõpeta menetlust. Kohus võib siiski otsustada osa tõendeid kuulamata jätta, kui ta leiab, et teie ülestunnistus on usaldusväärne, s.t kui seda toetavad juba kuuludud tõendid. Ülestunnistuse puhul võib kohus vähendada karistuse määra. Mõnel juhul võib teie ülestunnistus olla osa [menetluskokkulepest](#). See mõjutab karistust, kui mitte seda, kas teid mõistetakse õigeks või süüdi.

Millised on minu õigused põhimenetluse ajal?

Te peate põhimenetluse ajal kohal viibima. Kui teid ei ole kohalviibimiskohustusest vabastatud ning te siiski kohale ei ilmu, siis põhimenetlus peatatakse ja võidakse teha määrus teie vahistamiseks. Erandiks on olukord, kui põhimenetlus on osa [lihtmenetlusest](#).

Kui te menetluse keelt piisavalt hästi ei oska, võimaldab kohus kasutada tõlgi teenuseid, kes tõlgib kogu põhimenetluse ja kohtumenetluse ajal esitatud väited.

Te võite määrata advokaadi end kaitsma. Mõnel juhul on kaitsja olemasolu kohustuslik. Kui te advokaati ei vali, määrab kohus teile [ametliku kaitsja](#).

Millised on minu õigused seoses minu vastu esitatud tõenditega?

Kui teie vastu esitatakse tõendeid, võite nende kohta teha avalduse. Te võite esitada vastuväiteid mis tahes tõendite kohta, mis on teie arvates alusetult esitatud.

Samuti võite taotleda täiendavate tõendite esitamist. Te võite esitada ka omapoolseid tõendeid, kuid teil ei ole politseiga samaväärseid õiguseid. Näiteks, te ei või telefone pealt kuulata ega esitada salvestusi tõenditena.

Te võite paluda tunnistajatel ütlusi anda ja esitada need ütlused kohtule. Kuid te peate meeles pidama, et tunnistajad on kohustatud kohtus tõtt rääkima.

Tunnistajaid küsitleb esmalt kohus ja seejärel prokurör. Seejärel saate õiguse tunnistajaid küsitleda teie koos oma advokaadiga.

Üldjuhul loetakse ette [karistusregistris](#) teie kohta olevate andmete väljavõte. Kui teid on juba süüdi mõistetud kuriteo eest, mis sarnaneb käimasoleva menetlusega seotud kuriteoga, võidakse ette lugeda ka eelmine süüdimõistev otsus. Karistusregister ei sisalda andmeid varasemate süüdimõistmistega kohta, mis on tehtud teistes liikmesriikides. Kuid kui kohus on saanud teavet muude varasemate süüdimõistmistega kohta, võib ta võtta seda teavet arvesse käimasoleva põhimenetluse raames.

Mis juhtub põhimenetluse lõpus?

Põhimenetlus võib lõppeda kas süüdi- või [õigeksmõistmisega](#).

Enamikul juhtudel lõpeb põhimenetlus süüdimõistmisega. Kohus võib teid süüdi või õigeks mõista, sõltuvalt olemasolevatest tõenditest. Karistuseks võib määrata rahaträhvi või vangistuse. Seaduses sätestatud konkreetsetel juhtudel võidakse kohaldada ka selliseid meetmeid nagu psühhiaatriline sundravi, võõrutusravi või ennetav kinnipidamine. Veel üks võimalus on teie juhiloa tühistamine. Täiendava karistusena võib määrata mootorsõiduki juhtimise keelu.

[Rahaträhvi](#) suurus arvutatakse teatava arvu päevamäärade alusel (nt 50 päevamäär, mille suurus on 15 eurot). Päevamäär on alati 1/30 teie kuusissetulekust. Te võite rahaträhvi tasuda üldkasuliku tööga. Kui te trahvi ära ei maksa või seda tööga ei hüvita, vangistatakse teid iga päevamäär kohta üheks päevaks. Kui teile määratakse rahaträhvi summas kuni 180 päevamäär, võib karistuse määrata tingimisi. See tähendab, et teile antakse hoiatus ning te peate trahvi maksuma üksnes juhul, kui te panete pärast karistuse määramist toime uue õigusrikkumise või rikute mis tahes muid kohtu korraldusi.

Samuti võib tingimisi määrata kuni kaheaastase vanglakaristuse. Kui te katseaja tingimisi ei täida, siis viiakse karistus täide.

Süüdimõistvale otsusele võib lisada muid meetmeid ja täiendavaid karistusi.

Milline on kuriteoohvri roll põhimenetluses?

Enamikul juhtudel on kuriteoohver oluline tunnistaja ning teda küsitletakse kui tunnistajat.

Teatavate kuritegude ohvriks langenud võivad põhimenetluses aktiivselt osaleda, kui neil lubatakse menetlusesse astuda. Kuriteoohver, kes on kaashageja, võib esitada küsimusi või taotleda ise tõendeid või volitada oma advokaati (olemasolu korral) seda tegema. Põhimenetluse lõpus esitab kuriteoohver või tema advokaat lõppavalduse, milles taotleb konkreetse karistuse määramist.

Lisateave

Põhimenetlus on reguleeritud [kriminaalmenetluse seadustiku](#) ja [Saksamaa kohtute seadusega](#).

Viimati uuendatud: 30/08/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

5. Minu õigused pärast seda, kui kohus on langetanud otsuse

Kui kohus mõistab teid süüdi, võite esitada karistuse peale apellatsiooni. Teil puudub apellatsioonioigus, kui teid mõistetakse õigeks; seda isegi juhul, kui te ei nõustu õigeksmõistmise alustega. Kohus peab teid teie õigustest teavitama.

Jaoskonnakohtu otsuste peale on võimalik esitada kahte liiki kaebusi: apellatsioon või läbivaatamistaotlus. Te võite taotleda otsuste läbivaatamist ainult liidumaa kohtutelt.

Kas mul on õigus esitada apellatsioon?

Kohe pärast seda, kui kohus on otsuse langetanud, võite teie või võib teie advokaat teatada kohtule, et te esitate apellatsiooni. Te võite esitada apellatsiooni ka kuni üks nädal pärast karistuse määramist. Te võite esitada apellatsiooni kas kirjalikult või paluda kohtu kantseleil teha ametliku kande selle kohta, et te esitate apellatsiooni. Te võite esitada apellatsiooni isegi juhul, kui karistus põhines kokkuleppemenetlusel.

Te võite esitada apellatsiooni kas süüdimõistmise peale või määratud karistuse peale.

Kui te esitate apellatsiooni, siis peate oma apellatsiooni põhjendada.

Läbivaatamist tuleb põhjendada ühe kuu jooksul pärast seda, kui on koostatud kohtuotsuse kirjalik põhistus. Selleks on teil vaja advokaadi abi, sest te ise ei või läbivaatamist põhjendada.

Mis juhtub siis, kui ma esitan apellatsiooni?

Kui te esitate apellatsiooni karistuse peale, siis karistuse täitmine peatatakse ja seda ei jõustata. See tähendab, et te ei pea esialgu trahvi maksuma või karistust kandma. Kuid kui te olete eelvangistuses, siis teid ei vabastata. Selleks et teid eelvangistusest vabastataks, peab kohus tühistama eelvangistuse kohaldamise määruse või vabastama teid vahi alt.

Puuduvad tähtsajad selle kohta, millal teie apellatsioon tuleb läbi vaadata. Kuid kehtib üldine nõue, et asja arutamine peab toimuma võimalikult kiiresti.

Apellatsioonimenetluses korraldatakse põhimenetlust liidumaa kohtus. Apellatsioonikohus otsustab ise selle üle, millised tõendid on olulised. Need võivad olla samad tõendid, mida kasutas esimese astme kohus. Kuid need tõendid võivad ka erineda. Te võite esitada ka taotluse uute tõendite arvessevõtmiseks. Läubivaatamise korral uusi tõendeid ei esitata ning kontrollitakse ainult kohtuotsuse ja menetluse õiguspärasust.

Mis juhtub apellatsioonimenetluse raames?

Liidumaa kohtus järgitakse apellatsioonimenetluse puhul sama menetluskorda nagu jaoskonnakohtu menetluse puhul. Kohus langetab oma otsuse. See on erinev üksnes juhul, kui teie apellatsioon on esitatud karistuse enda peale. Sellisel juhul kaalub kohus üksnes neid tõendeid, mis on olulised karistuse määramiseks, nt neid, mis on seotud teie teo motiividega ja isiklike suhetega.

Apellatsioonimenetluses võib otsuse teha ka suulise menetluseta.

Mis juhtub, kui minu apellatsioon rahuldatakse või kui seda ei rahuldata?

Kui teie apellatsioon rahuldatakse, siis menetluse lõpus teid kas mõistetakse õigeks või teie karistust vähendatakse. Kui teid õigeks ei mõisteta, võite taotleda kohtuotsuse läbivaatamist.

Kui läbivaatamine laheneb teie kasuks, siis on kaks võimalust: apellatsioonikohus võib teatavatel tingimustel teha uue otsuse ning teid näiteks õigeks mõista. Muul juhul võib ta apelleeritava otsuse tühistada ja saata asja tagasi madalama astme kohtusse.

Tühistatud karistust ei tohi karistusregistrisse kanda.

Karistus on lõplik, kui ükski menetluse pool – teie, prokurör ega ükski kaashageja – ei esita apellatsiooni kindlaksmääratud tähtaja jooksul.

Ma olen pärit teisest liikmesriigist. Kas mind võidakse pärast põhimenetlust kodumaale saata?

ELi kodanikuna saab teid Saksamaalt välja saata üksnes erandlikel tingimustel. Need tingimused on reguleeritud vaba liikumist käsitlevate Euroopa õigusnormidega. Kui te tunnete muret seoses väljasaatmisega, võite konsulteerida advokaadiga.

Kui mind on süüdi mõistetud, siis kas minu üle saab sama õigusrikkumise eest uuesti kohut mõista?

Põhimõtteliselt ei saa teie üle sama õigusrikkumise eest teist korda kohut mõista. Küsimus, kas karistus on tegelikult sama õigusrikkumise eest, hõlmab keerukaid õiguslikke nüansse.

Viimati uuendatud: 30/08/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [de](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

6. Liiklusnõuete rikkumised ja väiksemad õigusrikkumised

Kuidas käsitletakse liiklusnõuete rikkumisi?

Väiksemaid liiklusnõuete rikkumisi, nagu piirkiiruse ületamine, käsitlevad haldusasutused. Sellised õigusrikkumised ei ole kriminaalkorras karistatavad, vaid hoopis väärteod. Kuritegudena käsitletakse eelkõige raskeid liiklusnõuete rikkumisi, eriti kui seatakse ohtu või saavad viga liiklejad.

Väiksemate liiklusnõuete rikkumiste puhul toimub vahendamine haldusasutuste kaudu. Menetluse käigus võite esitada oma kirjalikud seisukohad.

Väiksemate õigusrikkumiste puhul (nt parkimiskorra rikkumised) esitatakse teile esmalt hoiatus ja antakse võimalus maksta hoiatustrahvi, mille suurus võib olla kuni 35 eurot. Kui te selle ära maksate, siis loetakse asi lõpetatuks. Kui te hoiatustrahvi ei maksa ning haldusasutustel on alust teie süüdi uskuda, võivad nad väljastada trahvinõude, milles nõutakse teilt trahvi maksmist. Trahvinõue võib hõlmata ka juhtimisõiguse äravõtmist. Trahvisumma ja keelu kestus on sätestatud [☞ karistuste loetelus](#).

Te võite esitada apellatsiooni trahvinõude peale. Prokurör saadab asja kohtusse. Menetlus sarnaneb [☞ teabelehel nr 4](#) kirjeldatud menetlusega. Kohus võib teha ka otsuse mitte alustada kohtumenetlust, kui teie ja prokurör selle vastu ei ole. Te võite esitada liidumaa kohtule apellatsiooni kohtuotsuse või menetluse käigus tehtud otsuse peale. See õiguskaitsevahend on kättesaadav ainult teatavatel tingimustel ning kui rahatrahv on suurem kui 250 eurot või asja eesmärk on luua pretsedent.

Kas sellistes õigusrikkumistes mõistetakse kohut ka teiste liikmesriikide kodanike üle? Kui jah, siis kuidas?

Sellistes õigusrikkumistes mõistetakse kohut ka teiste liikmesriikide kodanike üle. Kui te panete toime sõiduki juhtimisega seotud õigusrikkumise, võidakse teilt nõuda hoiatustrahvi või tagatise tasumist kohapeal. Seda summat võetakse arvesse menetluse lõpus kindlaksmääratava trahvisumma puhul. Kui teid liiklusnõuete rikkumise ajal ei peatata, võidakse teile esitada süüdistus, kui teie riik jagab Saksamaaga sõidukite andmebaasi. Saksamaa liitub kogu ELi hõlmava karistuste jõustamise süsteemiga eeldatavasti 2010. aasta sügisel. See tähendab, et Saksamaal määratud rahatrahve saab sisse nõuda ka teie kodumaal.

Kas need rikkumised kajastuvad minu karistusregistri andmetes?

Väiksemaid liiklusnõuete rikkumisi ei kajastata [☞ keskses föderaalses karistusregistris](#), kuid need kantakse [☞ liiklusnõuete rikkumiste registrisse](#).

Liiklusnõuete rikkumisi kajastav keskregister sisaldab nende isikute andmeid, kes on rikkunud Saksamaal liiklusnõudeid ning kellel on Saksamaa või muu riigi juhiluba. Andmed salvestatakse selliste õigusrikkumiste kohta, mille eest määratakse karistuseks vähemalt 40 euro suurune trahv. Rikkumise raskusastmest sõltuvalt registreeritakse ka teatav arv [☞ trahvipunkte](#). Saksamaa juhtidelt võetakse juhiluba, kui nad koguvad 18 punkti või rohkem. Teiste riikide juhid jäävad ilma õigusest juhtida Saksamaal mootorsõidukit.

Lisateave

Liiklusnõuete rikkumisi ja asjakohaseid menetlusi käsitletakse [☞ liiklusseaduses](#), [☞ liikluseeskirjas](#) ja lihtmenetlust käsitlevates õigusnormides.

Viimati uuendatud: 30/08/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.